

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Dotazník pro rodiče

Příloha č. 2 – Přehled českých konsonantů

Příloha č. 3 – Přibližný kalendářní věk dětí při osvojování jednotlivých hlásek českého jazyka

Příloha č. 4 – Obrázek přirostlé podjazykové uzdičky

Příloha č. 5 – Příklad cvičení na rozvoj smyslového vnímání, rozvoj slovní zásoby a vyjadřování

Příloha č. 6 – Příklady cvičení na rozvoj grafomotoriky

Příloha č. 1

Dotazník k bakalářské práci na téma *Informovanost rodin o způsobech logopedické prevence*

1. Informace o dítěti:

Věk dítěte

Pohlaví dítěte

Počet sourozenců

Věk sourozenců

2. Informace o rodičích:

Věk matky:

Nejvyšší dosažené vzdělání matky:

- Základní škola
- Vyučena
- Střední škola s maturitou
- Vysokoškolské

Věk otce:

Nejvyšší dosažené vzdělání otce:

- Základní škola
- Vyučen
- Střední škola s maturitou
- Vysokoškolské

3. Navštěvuje Vaše dítě mateřskou školu?

ANO – NE

Pokud ANO, jak dlouho?

4. Jaké zájmové kroužky dítě navštěvuje (prosím, vypište) a kolik hodin celkově na nich průměrně týdně stráví?

.....
.....
.....
.....

5. Kolik času týdně se svému dítěti aktivně věnujete (např.: povídání si s dítětem, společná hra, čtení, pobyt na čerstvém vzduchu – hřiště, procházky, výlety...)?

- Denně několik hodin
- Denně kolem 60 minut
- 4x týdně a více
- 2x – 3x týdně
- Méně než 2x týdně
- Jiné.....
.....
.....

6. Kolik času denně stráví Vaše dítě využíváním médií (televize, počítač, DVD, playstation...)?

- Přibližně 30 minut
- Přibližně 1 hodinu
- 1 – 3 hodiny
- Více než 3 hodiny
- Jiné (např. vůbec, 2x týdně...)

.....

7. Čtete pravidelně svému dítěti?

ANO – NE

Pokud ANO, jak často?

- Každý den
- 3x týdně a více
- 2x týdně a méně
- Jiné

.....

8. Básničky, písničky, pohádky atd. se dítě učí většinou:

- Doma
- V mateřské škole
- Od prarodičů
- Z jiných zdrojů (prosím, vypište)

.....

.....

9. Hledali jste si (hledáte) informace o správném řečovém vývoji dětí a metodách jak ho podpořit?

ANO – NE

10. Odkud jste čerpali (čerpáte) informace o řečové výchově dítěte?

(U této otázky, prosím, zaškrtněte všechny zdroje, ze kterých čerpáte / jste čerpali)

- Internet
- Knihy
- Učitel MŠ
- Dětský lékař
- Logoped
- Přátelé
- Nečerpám – řeči se dítě učí samo přirozeně
- Jiné zdroje (prosím, vypište):

.....
.....

11. Jaká je podle Vás dostupnost a kvalita materiálů s tímto tématem?

.....
.....
.....

12. Myslíte si, že by rodiče měli své děti řeči aktivně učit?

- Ano, pomocí cvičení z odborných publikací
- Ano, hrou (básničky, písničky, pohádky)
- Ne, dítě se řeči učí přirozeně samo
- Ne, naučí ho to v mateřské škole
- Ne, naučí se to u logopeda
- Jiný názor (prosím, vypište):

.....
.....

13. Má podle Vás hrubá a jemná motorika vliv na řečový vývoj dítěte?

- Ano
- Ne
- Spíše ano
- Spíše ne
- Jen hrubá
- Jen jemná
- Nevím

14. Víte, na koho se obrátit v případě, že budete mít pochybnosti o správném řečovém vývoji Vašeho dítěte?

.....
.....

15. Byli jste již někdy nuceni vyhledat pro své dítě logopedickou péči?

ANO – NE

Pokud ANO, z jakého důvodu?

.....

16. Trpíte sami nějakou formou narušené komunikační schopnosti neboli

„poruchou řeči“?

- Ano
- Ne
- Myslím, že ne / Nejsem si vědom(a)
- Trpěl(a) jsem dříve/ v dětství, ale podařilo se ji odstranit

17. Trpí někdo jiný ve Vaší rodině nějakou formou narušené komunikační schopnosti?

ANO – NE

Pokud ANO, napište, prosím, kdo:

.....
.....

Příloha č. 2

Zdroj: www.logopediecr.eu

PŘEHLED ČESKÝCH KONSONANTŮ

(upraveno Hála, 1962)

PODLE ZPŮSOBU TVOŘENÍ		PODLE MÍSTA TVOŘENÍ											PODLE SLUCHOVÉHO DOJMU			
		BILABIÁLNÍ	LABIODENTÁLNÍ	PREALVEOLÁRNÍ	POSTALVEOLÁRNÍ	PALATÁLNÍ	VELÁRNÍ	LARYNGEÁLNÍ	LINGVÁLNÍ					GLOTÁLNÍ		
OKLUZIVNÍ	ORÁLNÍ	p	b	t	d	ť	d'	k	g							EXPLOZIVY
	NAZÁLNÍ		m		n		ň									
SEMIOKLUZIVNÍ				c			č									FRIKATIVY
KONSTRIKTIVNÍ	STŘEDOVÉ		f	s	z	š	ž	ch				h				
	LATERÁLNÍ				l											
	VIBRANTY				r, ř											
	HLASNOST (znělost)	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
PODLE DRUHU ARTIKULUJÍCÍHO ORGÁNU		LABIÁLNÍ			LINGVÁLNÍ							GLOTÁLNÍ				

PŘEHLED ČESKÝCH VOKÁLŮ

(upraven Hellwagův trojúhelník)

PODLE SVISLÉ POLOHY JAZYKA	PODLE VODOROVNÉ POLOHY JAZYKA		PODLE VELIKOSTI ČELISTNÍHO ÚHLU	
	PŘEDNÍ	STŘEDNÍ		ZADNÍ
VYSOKÉ	i, í		u, ú, ů	NEJMENŠÍ
STŘEDNÍ	e, é	o, ó		STŘEDNÍ
NÍZKÉ		a, á		NEJVĚTŠÍ

Příloha č. 3

Zdroj: www.centrumreci.com

PŘIBLIŽNÝ KALENDÁRNÍ VĚK DĚTÍ PŘI OSVOJOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH HLÁSEK ČESKÉHO JAZYKA

VĚK	A, E, I, O, U	M, P, B	AU, OU	V, F	K, G	H, CH	D, T, N* J*	L*	Ď, Ť, Ň	BĚ, PĚ, MĚ, VĚ	Š, Ž, Č	R	S, Z, C	T, D, N/ Ď, Ť, Ň	Ř	S, Z, C/ Š, Ž, Č	
1,5	prohlaš. vývoj hlásky																
2	prohlaš. vývoj hlásky																
2,5	vývoj lze ovlivnit																
3																	
3,5																	
4																	
4,5																	
5																	
5,5																	
6																	
6,5																	
7,5																	

LEGENDA

- probíhá vývoj hlásky
- vývoj lze ovlivnit

* artikulační postavení se upravuje po 3.roce věku a ovlivní vývoj hlásky R

Příloha č. 4

Zdroj: www.newborns.stanford.edu

Příloha č. 5

Zdroj: Šimonovy pracovní listy 6

Máme malý dům. Dům má komín. Z komína jde dým. Adam doma topí. Máma a Ema jdou domů. Ema má med. Dá med Adamovi. „Jé,“ volá Ema, „v medu je moucha!“

Adam je doma. Mává mámě a volá: „Mami, Emo, máte med?“ „Máme,“ volá Ema. „A mouchu tam máme taky.“

Adam i Ema doma mámě pomáhají. Ema někdy mete podlahu a Adam myje okna.

Emil maluje dům. Maluje a povídá: „Máme malý dům, máme i komín a dým. Máme i les. Tam je mech.“

Vedle Emila je Milada. Milada má mimino. Mimino je malé. Milada povídá: „Moje milá Míno! Já jsem tvoje máma.“

Kde je Tom? Tom je umytý a jí meloun. Povídá dětem: „Emile, Milado, dám vám meloun!“ Ale Emil nemá umyté ruce. „To mi nevadí,“ povídá Emil. Babi povídá: „Emile, doma máme mýdlo i vodu. Dům je hotový. Uklid' malování a umyj se.“ Emil utíká domů: „Tome, nech mi meloun. Hned budu umytý!“

Milada povídá Míně: „Moje Míno, dám ti meloun.“ Tom je hodný. Dá meloun Miladě, Míně i Emilovi. Babi meloun nebude, má doma maliny. Babi motá klubko a hlídá děti - Toma, Emila a Miladu.

„Jé, babi, to je pěkný motýl!“ volá Milada.

U domu je les. V lese je hodně mechu. Je tu hodně motýlů.

NÁVRH PRÁCE S OBRÁZKEM

Motivujeme děti obrázkem a krátkým vyprávěním podle uvedeného textu.

1. Jazyková výchova (viz Seznam her a cvičení)

Slovní zásoba a vyjadřování:

- *Co vidíš na obrázku (2b):* Každé dítě vymyslí jednu větu podle obrázku.
- *Zdrobněliny:* např. dům - domek, domeček.

Sluchové vnímání:

- *Nechytej!* (5b) Děti vyberou slovo podle obrázku.
- *Dvojice slov (5c):* Návrhy: med - led, Milada - Milena, les - pes, meloun - melon, dům - dým, mech - nech, domek - donek, sluníčko - slunýčko.

2. Rozvíjení poznání

- *Domýšlení situací:* Co bude dělat maminka s Emou, až přijdou domů? Co udělá babička, až namotá klubíčko? Co bude dělat kluk, až domaluje dům?
- *Pojmy k procvičování:* matka, otec, bratr, sestra, babička, dědeček.

3. Tělovýchovná chvílka

- Chůze po kruhu, střídáme malé a větší kroky (jako malá Ema, jako máma). Běh po kruhu, paže napodobují pohyb motýlů, na znamení děti usednou do dřepu (motýlek odpočívá), pak zase běh. Ve stoji spatrném ve vzpažení úklony stranou (větrík fouká do stromů). Ve stoji mírně rozkrocném vzpažit, pohyby zápěstí napodobují namotávání klubíčka, do předklonu. Sed skrčmo zkřížený, pohupováním pokrčených paží napodobujeme pochování panenky. Leh na zádech - odpočinek na trávě, uvolnění.

4. Hudební výchova

- *Písnička* Travička zelená.

Příloha č. 6

Zdroj: Šimonovy pracovní listy 5

